

sosalurin

telf. 147 20. 11820
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosalurin

Útgevri: Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bládmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosalurin
Prent: Dimmalætting

AFTANÁ

VALINI til býar- og bygðaráðini eru av. Illvøðurkendi valdagurin mundi gera sftt til, at óvissa kendist um úrslitið, tí helst fór ein partur at sita heima av illvøðursorsøkum.

MEN valið gjørdist ikki vónaligt fyri allar partar, hóast vit lítið hugsa um politiskt val á stórt øðrum plássum enn teim stóru, í Havn, í Klaksvík, á Tvøroyri og í Vági.

Á HESUM plássum gjørdist valið í ongum føri vónbrot fyri Javnaðarflokkinn, hóast tey stæsiligu úrslitini ikki kundu sannast aðrastaðir enn á Tvøroyri, har flokkurin framvegis hevur avgjórðan meiriluta, so avgjórðan at aðrir hava ilt við at fóta sær. Her hendi tað, at ónærsligu álopini frá Fólkaplokkinum vrakaðu tann burturav svarta høgralitín úr býráðnum.

VIT vistu at úrslitið í Klaksvík kom at verða merkt av, at Olvheðin Jacobsen leyp — av hesi orsök mista javnaðarlistin triðja mannin, í Vági og í Havn helt flokkurin stöðuna. Samanumtikið vistu kommunuvalini at Javnaðarflokkurin ikki er viknaður, men stendur sterkur í fólkinum.

EIN má siga at illa var at eingin kvinna kemur at sita í nýggja býráðnum í høvuðsstaðnum. Óivað hevði kvinnulistin sína misjón, men valið sigur tó kvinnunum, at hollast má vera at virka innanfyri flokk sín. Javnaðarflokkurin hevur víst bæði á tingi og í býráði, at tað bcr til at velja kvinnur, og hann er í hvussu er einasti politisk flokkur, sum til hetta val fekk kvinnu valda í býráði, í Vági.

MEN fyri Fólkaplokkinn og Sambandsflokkinn gjørdist valið satt vónbrot í høvuðsstaðnum á so mangan hátt, eitt var at teir mistu hvør sín mann. Hesir flokkar sum annars eru í samráðing um skipan av landsstýri fingi einki vælsignilsi frá veljarunum um henda leik teirra.

AT Fólkaplokkurin setti alt inn upp á at vraka sín borgarstjóra og Sambandsflokkurin sín Sofus, sigur frá, at tær burturav hóvligu kreftirnar í hesum flokkum ikki hava ljósar dagar fyri framman.

Hvør er mistankin hjá Hanusi?

Í hesum máli hevur Føroya landstýri og Føroya landfúti alment úttalað til Sosialin, at als eingin skeivleiki og eingin orsök til nakran mistanka var í samband við brævatkvøurnar til lögtingsvalið á Sandi.

Alíkavæl fastheldur harra Hanus Johannesen, valstýris- og valnevndarlimur á Sandi, at misteinki hevur verið, ella er framvegis til okkurt (eingin veit hvat), sum skal vera farið skeivt fram, og hesin misteinki verður nú vendur ímóti — umframt sýslumanninum — eisini

«nøkrum fólki, sum halda seg til Javnaðarflokkin» — og Hanus skilur ikki, at sýslumaðurin og hesi fólk heldur vilja leggja undir mistanka, enn verða reinskað.

Sum javnaðarfólk má ein biðja Hanus Johannesen gera so væl at greiða frá:

a) Hvør misteinkir hvønn í samband við valið?

b) Hvat sýslumaðurin og hesi ónevndu javnaðarfólk er mistontk fyri, og sostatt skulu reinskast fyri?

c) Hvar er valtrýsti framt og móti hvørjum?

d) Um fólk, sum halda seg til javnaðarflokkin, hava ført øðrvísi valkamp enn fólk úr øðrum flokkum.

Umframt av sýslumaðurin helst ynskir eina greiða støðu í hesum máli — tað greiðir sýslumaðurin best sjálvur — so eigur Sandoyar Javnaðarfelag at taka málið upp, soleiðis at hetta lagna — av Hanusi reista — mál kann vera nærri lýst og upplárað til fulnar.

Gjørt verður vart við, at limir í valstýri og valnevnd, sum deils fyrireika og skipa fyri politiskum valum, og deils fintelja og

góðkenna uppteljingarnar fyri sitt valdomi, eru vald-ir sum álitisfólk, ikki bert fyri tann bók, sum hann ella hon hoyra til ella umboða, men álitisfólk fyri okkum øll í valdominum.

Tí má hesin limur valstýrisins og valnevndarinnar gjølla greiða frá, hvat grundarlag hann hevur reist hetta álvarsliga mál uppá, soleiðis at eingin ivi verður um, hvørjum endamáli ætlanin var at tæna við hesi sök.

Ein av teimum 253 fólku-
um sum valdi javnaðarf.
í Sandoyar valdomi

Karráð fólkaplokskapitalisma

Ein lesari greiðir frá í Sosialinum, at morgunin eftir valið sendu fólkaploksmenn arbeiðsfólk til hús av flakavirki, tí tey ikki høvdu valt fólkaplokkinn. Og hann ger vart við, at slíka framferð kunnu vit vænta, tá sambandið og fólkaplokkurin í felag skipa landsstýri. Hesum skal eg ikki mótmæla. Men tá nevndi lesari heldur tað vera nakað nytt, at teir borgarligu reka fólk út í vinnuløysi, tí tey velja javnaðarflokkinn.

Mitt í 70.unum var sumt, sum kundi bent á, at fólkaplokkurin hevði broytt politiskt lyndi, og hevði góðtikið, at skuldi politisk úrslit fáast, var neyðugt at sleppa tí

hatska og primitiva framferðarhátinum. Men tá so fólkaplokkurin fekk nýggjan stavnemann, Óla Breckmann, máttu vit ásanna, at ilt er kynið í kettu. Tað tók bert tvey ár, so kendu vit tann gamla fólkaplokkinn aftur, bert við tí muni, at nú skal

Jógvan Sundstein, í vónleysari desperatión royna at fjala fólkaploksins sanna andlit, tað hatska, tað illkynjaða og ómenniskjansliga.

Nei, okkum kom tað ikki

óvart, at frætta, at tær góðu gomlu metodurnar aftur eru tiknar í brúk. Bert spell, at vanlig arbeiðsfólk skulu bota so dýrt, aðrenn tað stendur hvørjum mannsbarni púra greitt, hvør politikkur teirra borgarligu er. Fólkaplokkur og Samband hevur verið og er karráð kapitalisma tá hon er verst.

Ein, ið minnist vælmakts-
dagar fólkapl. alt ov væl

Suðringar og Dagblaðið

Tá eg nú eri farin í holt við at rætta tykkara uppfatan av statistiskum tølum, kann eg eins væl halda fram, tí tit steðga ikki fyrr enn allar misuppfatanir eru av vegnum.

Eg havi satt at siga ilt við at finna tølini viðvíkjandi tí, sum av Dagblaðnum verður kallað «íkast til landshúsarhaldið», tí eg vildi meint, at ein slík tabel skuldi verið undir Tjóðarroknsskapinum, men har var hon ikki. Talvan er at finna á síðu 115 í ársfrágreiðingini, idnaðarstovan stendur fyri tølunum.

Talvan visir samlaðu söluna innan fiskiðnað, annan idnað og handverk og tænastruvinnu, bytt upp á okir. Eitt slíkt söluvirði sigur eitt sindur um aktivitetin í einum oki, men ikki nakað um ikasti til landshúsarhaldið frá økinum, tí virðið av rávørum og hjálpevnum ikki er drigið frá. Um ein islendskur bátur avreiðir til Havsbrún, so kemur tað at siggja út sum um sunnari partur av Eyuroyri hevur fiskað fiskin, tí tað virðið, sum islendirar hava lagt í fiskin, telur við

í söluvirðinum. Tað sama vil gera seg galdandi, um ein bátur úr Suðuroynni avreiðir aðrastaðni í landinum, so verður hetta virðið talt upp í söluvirðið hjá tí parti av landinum, har fiskurin er avreiðdur.

Tað sama er galdandi, um ein orkuvevandi verksmiðja liggur í einum parti av landinum, so fær hesin parturin av landinum ein serliga stóran part av söluvirðinum hjá idnaðinum, men harvið er ikki sagt, at verksmiðjan økir munandi um ikasti til landshúsarhaldið. Tað, sum telur við til ikasti til landshúsarhaldið, eru tey virðini, sum verða skapað í produktiónini, og ikki hjálpi- og rávøur. Tølini eru sum sagt ikki serstakliga væl eftirfarandi, á annan hátt enn at suðringar áttu at fingið serstakar studningsskipanir at uppbyggja idnaðin.

Viðvíkjandi talinum av skattgjalдарum, so er tað óivað rætt, at ikki er skeivt roknað, men tølina passa ikki saman við fólkatálinum 30.6.79. Eftir hesum tølunum verður talið av skattgjalдарum í mun til fólkatálið fyri

Norðuroyggiar: 60,1% og fyri Suðuroynna 58,9%, og er hesin munurin ikki verður at umrøða.

Blaðmaðurin á Dagblaðnum er lopin fram av, tí skeivu útrokingarnar hava passa so væl inn í hansara fordómar um, at suðringar á ein ella annan hátt verða privilegjaðir. Procentini eru farin til høvðið. Suðringar eru eftir hansara metan eitt serstakliga dovi fólkaslag við høgari inntøku, men eingin veit, hvadan hendan inntøkan kemur, tí, sum teir ávísar í somu grein, so eru eingi virkir í Suður-

oyinni. Blaðmaðurin kann ikki vera so fávitskur, at hann meinar, at almanna-veitingarnar hækka meðalinntøkuna upp um meðalinntøkurnar í Norðuroyggunum?

Ein blaðmaður skal ikki grugga evnið hann viðger. Um hann ikki skilur tølina í ársfrágreiðingini, so skal hann fara til ein talkonan, aðrenn hann varpar fordómar út í allar ættir. Dagblaðið hevur ferð eftir ferð prógvað, at teir eru ikki talkonir, so best er at halda seg frá tølum.

Jens Dalsgaard

Sendið

lesarabrøv
til sosialin